

مونسون چابهار، تجربه بهار در دل تابستان

چابهار بهشت گمشده ایران است، خلیجی که کمتر بین ایرانیان شناخته شده، اما زیبایی‌های طبیعی آن آنقدر زیاد است که این منطقه را جزء بی نظیرترین مناطق گردشگری دنیا محسوب کرده و هر سفری را در اذهان مسافران، سفری تاریخی و فراموش نشدنی می‌کند. همجواری منطقه آزاد چابهار با دریا و نزدیکی به مدار رأس‌السرطان و قرار گرفتن در مسیر بادهای موسمی شبه‌قاره هند و جبهه‌های استوایی، باعث شده که این منطقه آب‌هوایی گرمسیری، معتدل و با رطوبت نسبی باشد. جالب است بدانید که چابهار گرمترین نقطه کشور در زمستان و خنک‌ترین بندر جنوبی ایران در تابستان است!

این روزها و اواسط فصل تابستان که بیشتر نقاط ایران‌زمین، گرم‌ترین روزهای خود را سپری می‌کنند، چابهار دلربا میزبان بادهای مونسون از سوی اقیانوس زیبای هند تا خنک‌ترین روزهای یکی از بنادر جنوبی کشور را برای صاحبان و همین‌طور مهمانان این منطقه رقم بزند.

به‌واقع شاید بتوان گفت چابهار و سواحل زیبای مکران آنگونه شایسته است به مردم معرفی نشده‌اند، چراکه بی‌تردید هرکسی که یکبار پا بر این خاک گيرا بگذارد، به یکباره قلبش از عشق این سرزمین لبریز می‌شود و امکان ندارد در فاصله کوتاهی دلش برای این نقطه از سرزمین زیبایمان به تپش نیفتند؛ اما متأسفانه طی سال‌های گذشته بنا بر هر دلیلی، معرفی درستی از این خطه صورت نگرفته است. با روی کار آمدن دولت تدبیر و امید و همچنین نگاه ویژه حاکمیت به این منطقه و تدوین طرح توسعه سواحل مکران و همچنین باوجود مدیریتی پویا، آگاه و دلسوز که از دل همین خاک و زمین رشد کرده، چابهار و سواحل بی‌نظیرش توجه همگان را به جود جلب کرد؛ تا جایی که کشورهای همسایه و حتی دورتر نیز برای حضور در این منطقه و سرمایه‌گذاری‌های کلان در بسترهای اقتصادی، گوی رقابت را از یکدیگر می‌ربایند.

همچنین پس از تحریم‌های ظالمانه امریکا علیه کشورمان، بازهم چابهار، چابهار ماند و نه‌تنها این روند رویه رشد متوقف نشد؛ بلکه با معافیت این نقطه از ایران از تحریم‌ها، اینار توجه جهانیان را به خود معطوف کرد. ایران‌زمین که دارای ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بی‌شماری در همه زمینه‌ها می‌باشد، امروز به‌واسطه چابهار با محوریت ترانزیت و امور بندری، زبانزد خاص و عام شده و اقصی نقاط این دهکده خاکی برای سرمایه‌گذاری در این منطقه و بندر باهم به رقابت می‌پردازند.

با تمام این هیاهوها در حوزه‌ها تجاری، بندری، بین‌المللی و ترانزیتی، چابهار همچنان نجیب و آرام بر پیکره سواحل اقیانوس هند آرامیده و با شگفتی‌های مثالزدنی خود مشغول به عشقبازی با عاشقان خود است. خلیج چابهار، تالاب صورتی لیپار، سواحل صخره‌ای، کوه‌های مریخی، روستای درک، بندر بریس، روستای تاریخی تیس، گل‌افشان، ساحل تنگ و صدها مکان دیدنی و حیرت‌انگیز دیگر که انتظار استقبال از مردم ایران و سایر کشورهای جهان را می‌کشند.

چابهار، چابهار است و همیشه برای ایران باقی می‌ماند، اما در این میان وظیفه ابتدا مسئولین کشور است که در جهت معرفی هر چه بیشتر این بهشت گمشده اهتمام بورزند و همچنین مردم خوب ایران زمین که حضور در این منطقه، آنچه شایسته این خاک است را بدان تقدیم کنند.

در نیمه دوم مردادماه در منطقه آزاد چابهار با رود نسیم بهاری، جشنواره مونسون برگزاری می‌شود؛ در این جشنواره به همت سازمان منطقه آزاد چابهار برپا خواهد شد و میزبان گردشگران از سراسر ایران و سایر نقاط جهان خواهد بود، برنامه‌های شاد، مفرح و متنوعی تدارک دیده شده است که به همین منظور و به جهت آگاهی بیشتر از کم و کیف این رویداد با آقای عدنان حسنی مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار به گفت‌وگو نشستیم که در زیر می‌خوانید.

آموزش، محور توسعه گردشگری در چابهار

مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار درخصوص برگزاری دوره‌های آموزشی با محوریت گردشگری توسط این سازمان اظهار کرد: دوره‌های آموزشی و دانش‌افزایی کارکنان مراکز اقامتی، پذیرایی و فعالین گردشگری شهرستان چابهار در سالن اجلاس ساختمان شماره

3 منطقه آزاد با استقبال گسترده ذی‌نفعان گردشگری برگزار گردید.

عدنان حسینی افزود: براساس رسالت وظایف مدیریت امور گردشگری و به‌منظور بهبود نحوه ارائه خدمات مطلوب به گردشگران، با حضور اساتید مجرب در صنعت هتلداری، این دوره‌های آموزشی برگزار گردید و این دوره‌ها براساس نیاز و درخواست متقاضیان در آینده نیز تکرار خواهد شد.

وی ادامه داد: این دوره‌ها به مدت دو روز با محورهای آداب معاشرت و الگوهای رفتاری اتیکت مدرن در صنعت هتلداری و مدیریت ارتباط با مشتری برگزار شد.

حسینی بیان کرد: امیدواریم در آینده نیز با توجه به اینکه متقاضیان زیادی در بحث واحدهای خدماتی و بوم‌گردی وجود دارد، بتوانیم دوره‌ها و ورک شاپ‌های دیگری نیز برگزار نماییم.

بهار در چابهار با جشنواره مونسون

مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار در ادامه به برگزاری جشنواره مونسون چابهار در مردادماه اشاره کرد و گفت: با توجه به این‌که چابهار یک منطقه مهم استراتژیک از لحاظ جغرافیایی است و بادهای مونسون متأثر از اقیانوس هند در ماه‌های تیر و مرداد آب‌وهوای خوبی را به همراه می‌آورد، این جشنواره که در ده سال اخیر نیز برگزار شده است و امسال با رویکرد ویژه از عید قربان تا غدیر برگزار می‌شود.

عدنان حسینی اظهار داشت: جشنواره در سه محور برگزار می‌شود که یکی از آنها اجرای موسیقی محلی برای آشنایی مسافران با فرهنگ، آداب و رسوم استان سیستان و بلوچستان است، همچنین در حاشیه آن برنامه‌های طنز و متنوع دیگری اجرا می‌گردد.

وی افزود: محور دیگر برگزاری این جشنواره، برپایی نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی، سوغات و هدایا است که با حضور ۱۰ استان و مناطق آزاد کشور در ۶۰ غرفه برپا می‌شود و تاکنون برای ثبت‌نام در این نمایشگاه، استقبال خوبی از سوی صنعتگران به‌عمل آمده است. حسینی تصریح کرد: جشنواره غذاهای بومی محلی استان سیستان و بلوچستان نیز محور دیگر برگزاری این جشنواره است که ۲۸ و ۲۹ مردادماه با دعوت از داوران مطرح کشور و داوران بومی برگزار می‌شود و در پایان به نفرات اول تا پنجم جوایز نفیسی اهدا می‌گردد.

وی با اشاره به این‌که غذاهای محلی استان در حوزه سیستان و بلوچستان، سرحد و منطقه مکران تنوع زیادی دارد، گفت: تاکنون ۱۷۵ غذای محلی در استان سیستان و بلوچستان شناسایی شده و در این رویداد به گردشگری غذا به‌صورت ویژه پرداخت می‌شود و علاوه بر

استعدادیابی نیز در این زمینه، سازمان‌های مربوطه ازجمله میراث فرهنگی صنایع‌دستی و گردشگری استان و منطقه آزاد چابهار گواهینامه‌های حضور در این دوره را صادر و با اعطای تسهیلات در مراکز پذیرایی نیز از آنها بهره خواهند گرفت. مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد افزود: مهم‌ترین هدف از برگزاری این جشنواره، این است که غذاهای محلی ارائه‌شده شناسنامه‌دار شده و با استانداردسازی آنها، کتابچه غذاهای محلی استان را گردآوری کرده و در زمینه ثبت آنها در ردیف آثار معنوی کشور پیگیری و اقدام شود.

وی گفت: جشنواره مونسون در محل سالن همایش‌های بین‌المللی منطقه آزاد چابهار برگزار و در فضای باز آن نمونه‌ای از زندگی محلی مردم استان در قالب سیاه‌چادر و کپر (خانه سنتی) به نمایش گذاشته می‌شود. برنامه‌های جذاب دیگری به‌ویژه برای کودکان برنامه‌ریزی شده است.

حسینی خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه موج‌سواری یک قابلیت ویژه در چابهار است و تنها نقطه‌ای در کشور است که امکان موج‌سواری در آن وجود دارد، مسابقات موج‌سواری در سواحل مکران همزمان با جشنواره مونسون نیز برگزار می‌شود. مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد بیان کرد: با توجه به قابلیت‌های فرهنگی و هنری در شهرستان‌های استان سیستان و بلوچستان، هر شب برنامه‌های فرهنگی مختص هر شهرستان برای عموم توسط هنرمندان ارائه خواهد شد.

تفویض اختیار در راستای توسعه گردشگری مکران

حسینی درخصوص موضوع تفویض اختیار حوزه گردشگری چابهار به سازمان منطقه آزاد از سوی سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری گفت: اجرای قوانین و مقررات موضوع بند (ب) ماده (27) قانون چگونگی تشکیل اداره امور مناطق آزاد و بند (الف) ماده (65) قانون احکام دائمی توسعه کشور، اختیارات سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری کشور از طریق رئیس این سازمان به رئیس حیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار تفویض گردید.

وی ادامه داد: این مهم می‌تواند باعث حفاظت از میراث فرهنگی و هویت گذشتگان، توسعه و ترویج صنایع‌دستی و گردشگری در سطح منطقه آزاد چابهار با اختیار عملی بیشتری منجر شود. همچنین با مجوزهای لازم و قانونی می‌توانیم به‌صورت متمرکز، اقدامات لازم را در راستای توسعه گردشگری این منطقه انجام دهیم.

حسینی اظهار کرد: نگرانی عمده‌ای که در گذشته وجود داشت، اینکه ذی‌نفعان حوزه گردشگری و افرادی که در عرصه گردشگری خدمات‌رسانی می‌کردند، برای مراحل صدور پروانه بهره‌برداری یا مجوزهای لازم در محدوده منطقه آزاد با سرزمین اصلی، یکسری اختلافاتی وجود داشت که در حال حاضر با این اقدام و تفویض اختیار، اقدامات در چارچوب قانونی و هدفمند انجام می‌شود.

ایجاد و تکمیل زیرساخت‌های گردشگری تا سال 1400

مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار در رابطه با تخصیص بودجه از سوی سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری کشور به سازمان منطقه آزاد چابهار به جهت مصرف در حوزه‌های گردشگری به‌منظور رونق این صنعت در این منطقه بیان داشت: موضوع تخصیص بودجه به منطقه آزاد به این دلیل صورت گرفت که با توجه به اینکه چابهار از ظرفیت‌های بسیار ویژه‌ای در زمینه گردشگری خصوصاً از سواحل درک تلاقی صحرا و دریا، کرانه تاریخی و گردشگری تیس و سواحل بکر گواتر برخوردار است، این سازمان در کنار توسعه تجارت و ترانزیت، گردشگری را نیز مورد هدف قرار داده که به تواند در افق چشم‌انداز تا سال 1400 زیرساخت‌های لازم و مورد نیاز گردشگران را فراهم نماید.

نگاه مثبت حاکمیت به توسعه زیرساخت‌های گردشگری چابهار

حسینی طرح‌های گردشگری که با حضور رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری کشور مورد بررسی قرار گرفت، اذعان داشت: پیرو تفویض اختیار رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری به عبدالرحیم کردی رئیس هیئت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار و سفر اخیر دکتر مونسان به چابهار و بازدید از ظرفیت‌های گردشگری این شهرستان و همچنین روند بررسی فعالیت‌ها و اقدامات سازمان منطقه آزاد در حوزه گردشگری، نشست بررسی پروژه‌های گردشگری منطقه آزاد چابهار با حضور رئیس

سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری، استاندار سیستان و بلوچستان و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار باهدف تسریع در روند تکمیل این طرح‌ها برای خدمات‌رسانی مطلوب به گردشگران برگزار شد.

وی افزود: در این جلسه، طرح‌های گردشگری منطقه آزاد چابهار مانند پروژه پیکره ششم گردشگری و دو هزار و ۱۰۰ هکتاری گردشگری منطقه، مجموعه گردشگری شهباز، مجموعه گردشگری بلوچ، مجموعه گردشگری لیپار و مجموعه گردشگری و ورزشی پیلند مورد بحث و بررسی قرار گرفتند.

مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار ادامه داد: در این جلسه رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری کشور بر استفاده خوب از ظرفیت‌های گردشگری، ایجاد کلوپ ورزش‌های آبی به‌عنوان یکی از پروژه‌های جاذب گردشگری تأکید کردند و در این نشست سه کمپ و کلوپ دریایی، روستای درک، ساحل خلیج تیس و کمپ کوه‌های مینیاتوری مورد بررسی قرار گرفت. وی اظهار داشت: در این نشست، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار که توجه ویژه‌ای به توسعه گردشگری دارند، نگاه جدید و مثبت حاکمیت به چابهار را فرصتی برای پیشرفت‌های بیشتر این منطقه و توسعه زیرساخت‌های چابهار دانست.

تحول در زیرساخت‌های روستای تاریخی تیس

مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار درخصوص اقدامات و فعالیت‌هایی که در روستای تاریخی تیس به لحاظ توسعه زیرساختی و گردشگری انجام شده است، بیان داشت: اقداماتی که سازمان منطقه آزاد چابهار در روستای تاریخی تیس از منظر توسعه و ایجاد زیرساخت‌های مناسب گردشگری انجام داده، به شرح زیر است:

۱- ساماندهی و بازگشایی محور ورودی روستای تاریخی تیس با مشارکت شورای اسلامی و دهیاری و تعامل خوب مردم روستا که این بازگشایی توسط معاونت فنی و زیربنایی سازمان صورت گرفته است.

۲- نصب پنل‌های خورشیدی بر روی سقف ۱۰۰ واحد مسکونی به‌منظور تولید برق خورشیدی و استفاده از انرژی پاک و جلوگیری از

مهاجرت روستاییان به شهرها و تأمین معیشت و کمک به خانواده‌های کم‌درآمد.

3- برگزاری مناقصه با اعتباری افزون بر ۶ میلیارد تومان برای ساخت مرکز بهداشت جامع سلامت روستای تیس که این اقدام توسط معاونت فنی و زیربنایی سازمان صورت پذیرفته است.

4- تکمیل پروژه مدرسه ۱۲ کلاسه روستای تیس با پیشرفت فیزیکی ۴۰ درصد.

تیس، بخشی از افتخارات تاریخی ایران زمین

حسینی درباره مراحل ثبت جهانی روستای تیس و اقدامات صورت گرفته برای به ثمر رسیدن این مهم گفت: تیس (طیس) یا تیز، مهم‌ترین بندرگاه و مرکز بازرگانی ناحیه‌ی تاریخی مکران در گذشته بوده است. براساس شواهد و اسناد، قدمت آن به دوره‌ی ساسانی بازمی‌گردد. به عقیده مورخان تاریخی، این شهر و بندرگاه بزرگترین شهر مکران بوده است. بنابراین این محدوده به دلیل وجود بناها و محوطه‌های تاریخی، دارای ارزش خاصی است.

وی افزود: از پرونده‌های پیشنهادی برای ثبت در ردیف آثار یونسکو، مجموعه بنادر قدیمی ایران است. سازمان منطقه آزاد چابهار ضمن حفاظت از داشته‌های تاریخی تیس، در حال تهیه مقدمات لازم برای تحقق این مهم است تا تیس در حاشیه سواحل زیبای مکران کانون توجهات بین‌المللی قرار گیرد و بیش‌ازپیش موردتوجه و حفاظت قرارگرفته و از کمک‌های فنی و اعتباری میراث جهانی در این خصوص می‌توان بهره برد.

مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار درخصوص تاریخچه روستا تیس بیان کرد: مقدسی، تیس (تیز) را باراندازی معروف، پر از نخلستان، دارای چندین کاروانسرا، مسجدی زیبا و ابودلف هنگامی که از بهترین آب‌معدنی جهان در سلماس سخن گفته، افزوده است که همانند این آب فقط در شهر تیز و ناحیه مکران دیده است.

وی ادامه داد: همچنین، تیز (تیس) را بزرگ‌ترین شهر مکران و فرضه (بندرگاه) این سرزمین نامیده است.

حسینی افزود: افضل‌الدین کرمانی در سده ۶ (ه.ق) در کتاب عقدالعلی، بیشترین آگاهی‌ها را درباره بندر تیس داده است. بنا به نوشته او، از این بندر کالاهای بسیار، از راه بازرگانی و دستمزد کشتی‌ها به خزانه پادشاه می‌رسیده و تیس بندرگاه مردم هند، سند، حبشه،

زنگبار، مصر، دیار عرب، عمان و بحرین بوده است.

وی تأکید کرد: بندر قدیمی تیس سابقه‌ای چندین هزارساله دارد. وجود آثار تاریخی کهن از قبیل قلعه‌ها، قبور و... حاکی از وجود تمدنی بسیار قدیمی در این محل است که بسیاری از این آثار مورد شناسایی قرار گرفته‌اند. افضل‌الدین ابوحامد بن حامد در کتاب عقدالعلی‌للموفق الاعلی که در سال 584 (ه.ق) نوشته، از بندر تیز (تیس) و تجارت بازرگانی آن سخن گفته است.

مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار گفت: پرتغالی‌ها نخستین کشور استعماری بودند که در سال 912 (ه.ق) به دریای مکران حمله کردند و به فرماندهی آلبوکرک بر چابهار و تیس تسلط یافتند و تا سال 1031 (ه.ق) چیرگی خود را حفظ کردند. انگلیسی‌ها بعد از پرتغالی‌ها در قرن 17 میلادی و در سال 1616 به این منطقه وارد شدند.

وی افزود: لسترنج در کتاب جغرافیای تاریخی سرزمین‌های خلافت شرقی گفته است: کوه‌های خشم و بایر سواحل مکران از لحاظ جغرافیای طبیعی دنباله کویر است که تا آنجا امتداد یافته و هرچند ظاهراً بلاد مکران در قرون وسطی از آنچه در زمان ما دیده می‌شود، حاصلخیزتر و پرجمعیت‌تر بوده است، اما هیچ‌گاه از حیث ثروت حائز اهمیت نبوده است. مهم‌ترین درآمد مکران از نیشکر و یک نوع شکر سفید موسوم به پانید که معرب آن فانید است و از آنجا به بلاد مجاور صادر می‌گردد.

مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار در پایان گفت: در سال 584 (ه.ق)، تیس بدون شک یک بندر بزرگ به شمار می‌آمده و کاروان‌ها به علت ناامنی و بسته بودن راه بندر هرمز، از راه آن رفت‌وآمد می‌کردند. بندر تیس همچنین مرکزی برای خرید و فروش شکر مکران و احتمالاً مرکز تجارت گندم سیستان بوده است.

گفت‌وگو: علی هاشمی

